

Aan de minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport
Mevrouw drs. W.R.C. Sterk
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR4544/2026-U157

Uw referentie

Datum

19 augustus 2026

Onderwerp

Implementatiewet Europese kaart voor personen met een handicap

Geachte mevrouw Sterk,

Op 6 juli 2026 is de *Implementatiewet Europese kaart voor personen met een handicap* voor advies voorgelegd aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR). De adviestermin loopt tot en met 31 augustus 2026

Context en inhoud wetsvoorstel

Het voorliggende wetsvoorstel strekt tot implementatie van twee Europese richtlijnen. Concreet gaat het om implementatie van Richtlijn (EU) 2024/28411 en Richtlijn (EU) 2024/28422, hierna gezamenlijk aangeduid als 'de richtlijnen'. De richtlijnen hebben tot doel het invoeren van een Europese kaart voor personen met een handicap (hierna: *European Disability Card*, EDC). Met het onderhavige wetsvoorstel en de daarop te baseren lagere regelgeving wordt daaraan voor Nederland uitvoering gegeven.

Sommige EU-landen bieden op dit moment al een nationale gehandicaptenkaart aan. Hiermee krijgen mensen met een beperking makkelijker toegang tot bijvoorbeeld het openbaar vervoer, sportevenementen, pretparken en musea. Door bijvoorbeeld persoonlijke begeleiding, een scootmobiel, braille of een hulphond. Maar soms erkent het ene land de nationale gehandicaptenkaart van het andere land niet en sommige landen hebben geen gehandicaptenkaart. Daardoor zijn niet alle EU-landen op dezelfde manier toegankelijk voor mensen met een beperking. Om alle EU-landen toegankelijker te maken voor mensen met een beperking, voert de EU in 2028 daarom de EDC in. Om te onderzoeken of de positie van mensen met een handicap verbetert door gebruik van de EDC, heeft de Commissie tussen 2016 en 2019 een pilot voor een uniforme Europese kaart voor personen met een handicap uitgevoerd. De evaluatie concludeerde dat de pilot effectief was. Door de invoering van de pilot steeg de participatie van personen met een handicap op de terreinen van cultuur en sport. De pilot leidde tot de conclusie

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

dat de doelstelling om personen met een handicap op gelijkere voet mee te kunnen laten doen in de samenleving werd gehaald.

De richtlijnen bouwen voort op de pilot. Met de EDC kaart kunnen mensen met een beperking in ieder EU-land bewijzen dat ze een beperking hebben en gebruikmaken van bepaalde toegangsvoorzieningen en hulpmiddelen in dat land.

De onderdelen van de richtlijnen die betrekking hebben op de Europese parkeerkaart voor personen met een handicap worden niet met onderhavig wetsvoorstel geïmplementeerd. De invoering van de Europese parkeerkaart voor personen met een handicap zal in Nederland plaatsvinden door een aparte wijziging van de Regeling gehandicaptenparkeerkaart.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Nut en noodzaak van implementatie van de EDC vloeit voort uit Europese regelgeving. De richtlijnen besteden aandacht aan de maatschappelijke noodzaak om een EDC te introduceren en bouwen voort op een pilot met de EDC. Het wetsvoorstel bevat de grondslagen om implementatie van de EDC mogelijk te maken. Het afgifteproces van de EDC en de criteria op basis waarvan wordt bepaald of een persoon in aanmerking komt voor de EDC, lenen zich volgens de memorie van toelichting minder goed voor gedetailleerde uitwerking op wetsniveau. Het college ziet geen aanleiding voor opmerkingen onder nut en noodzaak.

2. Minder belastende alternatieven

De grondslagen die het wetsvoorstel bevat, geven volgens het college geen aanleiding tot opmerkingen over minder belastende alternatieven. Het zwaartepunt van implementatie zit in de AMvB die nog volgt. Hierin wordt de nationale beleidsruimte ingevuld. Bij deze verdere uitwerking dient nadrukkelijk te worden gekeken naar minder belastende alternatieven en het voorkomen van onnodige regeldruk. De nationale uitwerking dient zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande systemen en (waar mogelijk) automatische erkenningen mogelijk moeten maken, zodat burgers niet opnieuw gegevens hoeven aan te leveren of een beperking opnieuw moeten aantonen wanneer de overheid al beschikt over relevante informatie.

2.1 Het college adviseert om mensen die al over een gehandicaptenkaart beschikken of een erkende handicap hebben, zonder aanvraag van een EDC te voorzien.

Bij de invulling van de nationale beleidsruimte in de AMvB dient daarnaast ook aandacht te zijn voor de Europese samenhang. Verschillen tussen lidstaten en mogelijke onduidelijkheden voor gebruikers mogen er niet toe leiden dat de kaart grensoverschrijdend onvoldoende werkt. Het

succes van de EDC hangt immers sterk af van de mate waarin landen de kaart op een vergelijkbare manier invoeren en organisaties over de grens de kaart herkennen en accepteren. Er moet daarom bij de uitwerking van de AMvB aandacht zijn voor duidelijke communicatie tussen lidstaten en goede informatievoorziening aan zowel kaarthouders als aanbieders. Het wetsvoorstel besteedt hier terecht al enige aandacht aan door te benoemen dat op lidstaten de verplichting berust om te zorgen voor duidelijke, toegankelijke en begrijpelijke communicatie over de EDC en de mogelijkheden die deze biedt. De lidstaten zijn verantwoordelijk voor het ontwikkelen van communicatie-uitingen om de doelgroep effectief te bereiken en te informeren. Het college zal aan deze aspecten bijzondere aandacht besteden bij de toetsing van de lagere regelgeving.

3. Werkbaarheid

De grondslagen die het wetsvoorstel bevat, geven volgens het college weinig aanleiding tot opmerkingen over werkbaarheid. Zoals gezegd ligt het zwaartepunt van implementatie in de nog te volgen AMvB. Het college acht het positief dat de memorie van toelichting het belang erkent dat mensen met een handicap die al gebruikmaken van een andere bestaande regeling voor mensen met een handicap op basis van reeds beschikbare gegevens aanspraak op de EDC moeten kunnen maken. Ook zijn ervaringsdeskundigen en hun vertegenwoordigende organisaties betrokken bij de uitwerking van het wetsvoorstel. Daarnaast zijn vertegenwoordigers van organisaties geconsulteerd die (op vrijwillige basis) de EDC zouden willen accepteren. Deze partijen hebben gewezen op het belang van duidelijke criteria voor acceptatie, een eenduidige uitleg van de rechten die aan de kaart kunnen worden ontleend en praktische uitvoerbaarheid in de dagelijkse praktijk. Deze signalen worden volgens de memorie van toelichting meegenomen bij de vormgeving het aanvraagproces in de AMvB.

Het wetsvoorstel bevat op dit moment nog geen duidelijkheid of en op welke wijze de invoering van de EDC wordt gemonitord. Het college geeft ter overweging mee dit in het wetsvoorstel of in de lagere wetgeving op te nemen.

4. Gevolgen regeldruk

Het voorstel bevat een analyse van de regeldrukeffecten. Voor burgers is er sprake van kennisnemingskosten: de doelgroep zal waarschijnlijk eerst informatie inwinnen over de mogelijkheden van de EDC en de vereisten voor de aanvraag. Tijdens de aanvraag- en afgifteprocedure dient een formulier te worden ingevuld, dienen eventuele documentatie te worden verzameld en aangeleverd en dient een foto te worden toegevoegd. De exacte omvang van de regeldrukkosten hangt af van hoeveel personen uiteindelijk de kaart aanvragen, en of zij al dan niet documentatie dienen aan te leveren. Het CIBG heeft drie scenario's opgesteld voor de aanvraagperiode 2028 tot en met 2031: 300.000, 500.000 en 700.000 aanvragen. De regeldruk gevolgen liggen tot en met 2031 tussen de € 1.081.208,- en € 2.674.333,-.

Het invoeren van de EDC kan voor burgers kosten en tijd besparen. Zo is het volgens de memorie van toelichting denkbaar dat organisaties die een artsenverklaring of een eigen verklaring eisen om in aanmerking te komen voor bijzondere voorwaarden of voorkeursbehandelingen, in plaats daarvan het tonen van de EDC zullen accepteren. Vooral voor EDC-houders met een onzichtbare handicap kan dit de nodige tijd schelen. Echter, dit is volgens het voorstel moeilijk te kwantificeren, doordat onduidelijk is om hoeveel personen en tijdswinst het gaat. Daardoor kan geen inschatting worden gemaakt van de totale tijdsbesparing. Daarbij merkt het college

op dat hierbij het belang van een breed gedragen acceptatie en invoering van de EDC, ook in andere lidstaten, de regeldruk aanzienlijk kan verminderen.

De implementatie van de EDC heeft ook regeldrukgevolgen voor bedrijven en (zorg)instellingen die besluiten de EDC te accepteren. Dit gaat gepaard met kennisnemings- en opleidingskosten om het personeel te instrueren. De totale regeldrukkosten hangen af van hoeveel bedrijven de EDC besluiten te accepteren en de omvang van het personeelsbestand dat moet worden geïnstrueerd om de EDC te herkennen. Hierdoor vallen de regeldrukkosten volgens het voorstel niet te kwantificeren. Bij de uitwerking van de AMvB dient van deze effecten wel een inschatting te worden gemaakt, eventueel met bandbreedtes.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen / vaststellen nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de uitkomsten van de toetsing. Indien u de voorstellen verder in procedure brengt, gaat ATR ervanuit dat de toelichtingen per adviespunt duidelijk maken op welke wijze rekening is gehouden met het ATR-advies.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris